

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés

egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyílttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
milliméter-árszabás szerint a
Leopold Gyula

Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Tisztujtás előtt.

Nagyenyed város közönsége f. hó 16-án fogja a tisztujtó gyűlésen a következő hat esztendőre tisztikarát megválasztani.

A választás feladatát a képviselő testület teljesíti s így közvetlenül e testület tagjai vannak hivatva a választásnál egyedül illetékes szempontokat mérlegelni.

De azért Nagyenyed város minden polgára meglehetősen érdeklődéssel néz e nap elé, mert jól tudja, hogy a város ügyeinek biztos és szerencsés kezekbe való letételétől függ jórészt az egész polgárság java és boldogulása s ezen sokat szenvedett város jövőjének felvirágzása is.

Kétségtelen dolog, hogy a városi ügyek intézése a képviselő hatáskörébe tartozik. De az is bizonyos, hogy a képviselőtestület csak úgy teljesítheti ezt a fontos és nemes feladatát, ha az ügyek kellő szakismerettel, körültekintéssel, gondnal és bölcseséggel elő vannak készítve és ha gyűlésben hozott határozatainak végrehajtását nyugodtan teheti ügyes, megbízható, tevékeny és erélyes férfiak vállaira.

Ezen kettős feladatra választja a képviselő a városi tisztikart. Választja azért, hogy Nagyenyed város vagyoni és szellemi fejlődéséhez, a közegészségnek, köztisztaságnak, ipari és kereskedelmi forgalomnak s ezekkel együtt a város tekintélyének emeléséhez vezető utakat s módokat tanulmányozza, előkészítse és egyenesse. És választja azért, hogy amely eszközöket erre a hazafias célra a képviselő bölcsesége kiválasztott és megjelölt, azokat hűséggel, buzgósággal s az erők megfeszítésével tudja és akarja is alkalmazni.

Városunk fejlődése nagy arányokat öltött. Olyan befektetések vannak tervben és folyamatban, amelyek egyfelől tekintélyes vagyont kötnék le: másfelől, ha okosan készíttetnek elő és hajtának végre, nagy jövedelmek forrásai is lehetnek. Hivatva vannak e városnak, Alsóféhér vármegyében vezetésre hivatott társadalmának érdekeit és fejlődését úgy szolgálni, hogy a polgárság megterhelése elkerülhető legyen. De ha nem sikerülnek, könnyen megbéníthatják hosszú időre a város fejlődését, a polgárság önbizalmát, jövőjének munkásságát.

Nagy fontosságú dolog tehát, városunk elsőrangú magas érdeke az, hogy olyan tisztikart kapjon, amely az ügyek alapos ismeretével, kellő elméleti, s a mi sokkal fontosabb, gyakorlati képzettséggel, tapasztalattal és férfias biztossággal halad a legjobbnak megismert irányban.

Nagy fontosságú dolog s a közjó legnagyobb érdeke, hogy ezek a tulajdonságok a városi ügyek vezetéséből ne hiányozzanak. Mert ha nincs meg az ügyek alapos ismerete s ezzel kapcsolatban a biztosság és mély

meggyőződés: a város nagyon nevezetes érdekei a tájékoztatásból és tapasztalatlanúságból eredő gyöngeségek és ingatagságnak eshetnek áldozatul.

Városunk polgársága csak ilyen tisztikarra bízhatja nyugodtan az ügyek vezetését. A melynek tagjai, esküjük szerint, minden más szempontot mellőznek és elutasítanak, egyenes uton járnak, Nagyenyed város őszinte szolgálatának becsületos útján. S éppen ezért érdemelték ki a közszolgálat legbecsebb jutalmát: az elismerést és közbizalmat.

S ha ez általában is elmondható, de mégis különösen ki kell emelnünk azon kiváló tulajdonságokat, melyekkel dr. Varró László polgármester már két ízben érdemelt ki polgártársai egyhangú bizalmát.

Mint e város hű fia, nemcsak hivatalos kötelessége szerint, hanem valóságos ambícióval szolgálja szülővárosa érdekeit. Egyik legnagyobb érdemének éppen azt tartja e város minden igaz polgára, hogy abban a hűséges és mély meggyőződéssel alapuló szolgálatban az egyenes utról semmiféle módon soha eltérített magát nem engedi. Ezzel szerzett magának s a polgármesteri széknek kiváló tekintélyt; s innen van az, hogy néhány igazga ellensége, minden jóakarattal mellette sem tud ellene felhozni semmi egyebet, mint hogy két ízben hosszabb szabadságot kért polgártársaitól egészsége helyreállítása végett.

Mi a város érdekében a legmelegebben óhajtuk, hogy most mikor a legnagyobb örömről, teljesen jó erőben és egészségben tért vissza körünkbe: általános bizalomtól övezve szentelje továbbra is kipróbált tisztikara élén, szülővárosa érdekeinek egész erős, nemes és értékes egyéniségét.

Szemle.

Folyó hó 7-én három minisztérium költségvetésével végzett a képviselőház és ezzel az egész költségvetés tárgyalását befejezte.

Az igazságügyi költségvetés vitája harmadfél óra hosszáig tartott.

Günther igazságügyminiszter a pornográfiairól igen érdekes nyilatkozatokat tett. Az a véleménye, hogy az ilyen sajtótermékek nem a sajtóbírók elé tartoznak, hanem — fajtalan nyomtatványokról lévén szó — büntető járásbíróshoz; az ügyészeknek ily értelmű utasítást is adott már. A sajtójog reformja alkalmával gondja lesz rá, hogy a pornografikus iratoknak nemcsak a szerzőit, hanem kiadóit és terjesztőit is érzékeny büntetés sújtja. A pornográfia nem tartozik a sajtószabadság védelme alá, hanem a kloakába. Angliában a pronográf írókat sehonnai csavargóknak tekintik s a szerint is bánának velük. Nálunk is ez lesz a tendenciája a reformnak, a mely sújtani fogja azokat a

vállalkozókat is, a kik szerencsétlen, elzúllott írókat használnak ki üzelmek céljára.

A honvédelmi költségvetés tárgyalása ke- rek öt perczig tartott. Magyar vezényszórol egy hang sem hallatszott.

A pénzügyi költségvetést is megszavazta a képviselőház, illetőleg — Simkó József. Mert az ülés funkcionáriusain (az elnökön, jegyzőn s a kormányt képviselő Popovics Sándor államtitkáron) kívül csak egyetlenegy képviselő volt jelen: Simkó József.

Dr. Farnos Dezső úr azt írja, hogy „nem állította becsületszavára, hogy a városi tisztujtás a (rég) városi tisztikarban változás nem lesz”. Pedig becsületére állította, hogy nem lesz változás és hogy az ő pártja a régi városi tisztviselőket akeziót nem indít. Ezt a több oldalról vett értesülést fenn kell tartanunk. Nem kortesfogás ez hanem igazság.

Az okvetetlenkedők.

Van egy pár ember itt Nagyenyeden, ki állandóan azon dolgozik — jobb ügyhöz méltó buzgalommal — hogy az emberek össze ne férhessenek; szitják a személyes gyűlöletet, megakadályozzák hogy e város polgárai megértsek egymást. Mig mások a város — s így mindnyájunk közös érdekeiért dolgoznak, ők mindig különleges egyéni és más a közszel ellenkező érdekeket szolgálunk; mindenkit meggyanusítanak, mindenkit piszkolnak, mert hát ők csak így élhetnek.

Miért teszi ezt már évek óta ezen diszes kompánia — s vajjon mi célja van?

Megadjuk reá a választ: Önzó célok, klikk érdekek, személyes ellenszenv és uri embereknel szokatlan vad gyűlölet — az indító okok, egyedüli céljuk pedig a felszinen maradás. — Ők csak ily eszközökkel tudnak maguknak existenciát biztosítani.

Miből lettek? — a semmiből. Kinek a vállán és hátán emelkedtek ki a semmiből — nagy emberekké?, vezető férfiakká? a jóhiszemű és nemes eszmékert mindig lelkesülni tudó városi polgárság vállain.

Megbecsülték-e azt a polgárságot, kiknek létüket, mindenüket köszönhetik? Lekicsinyelték azt a polgárt, kinek vállain nőttek fel a magasba, valahányszor városi vagy vármegyei választások voltak. Nekik csak arra volt jó a polgár, hogy reájuk szavazzon, besegítse őket a vármegye és város tanácsstermeibe éljenezze őket s ők — kiket egy talp alattnyi rög sem köt e város hoz — legfennebb megdicsérték a polgárságot, hogy jól viselte magát, hiszen őket a kapaszkodókat ismét előbbre segítették.

Mint az elbizakodott és magukról megfeledkezett, önhitt embereknel rendszeren történi szokott — már annyira kezdtek bele- szokni ebbe a polgárság vállain keresz-

túl teremtett jó helyzetbe, hogy míg először csak kértek, utóbb követelni kezdték, sőt újabban már egész parancsolólag próbáltak fellépni a város régi becsületes polgárságával szemben is.

Eleinte megkérdezték minden kérdésben a polgárságot, majd később már csak látszólagosan hallgatták meg az általuk előre elkészített terv kivételénél őket, újabban pedig már ezt sem teszik, ők ketten harman kifózik — saját érdekeik szempontját tartva mindig szemelőtt — furfangos tervüket s a polgárságnak mindig csak a kész dolgot találják oda.

Ez már az elbizakodott és önhitt emberek jellemvonása. Nem lehet jó urak még Enyed város polgárságát éppen az orránál fogva vezetni.

A polgárság már kezdi átlátni, hogy egyéni és önző célokat szolgálnak a tisztelt népboldogító urak, a sógor, vagy a vőérdeke itt a fő, sőt néha egy-egy jobb állást vagy zsiros falatot ők maguk sem vetnek meg.

Miért üldözik ki maguk közül azt a polgártársat — aki még önökkel szemben is fel meri mutatni egyszer-egyszer a száját — s ki meri mondani igazát ott és akkor is, a mikor az önöknek nem tetszik, vagy talán éppen fáj?

Miért üldözik oly szemérmetlen módon derék polgármesterünket — kire semmi más hibát reá fogni nem tudnak, minthogy nem hajtott önöknek, népboldogító urak, sohasem térdet és fejet? Különös az, hogy önök senkit sem szeretnek, aki megmeri mondani önökkel szemben is az igazságot, s kipuztitanának e városból ha önöktől függne minden bator, önzeteres és szókimondó embert.

Félnék talán az igazságtól, vagy irtóznak az őszinte szótól?

Önöknek tisztelt diszkompania nem kell olyan polgármester, a ki önálló és független, akit orránál fogva vezetni nem tudnak, a ki a város érdekeit és nem az önök klikk volt és külön egyéni érdekeit szolgálja.

Önöknek nem jó az a polgármester, a ki 25 éves becsületes munkában eltöltött multra tekinthet vissza, a kinek becsületesége és tiszta jelleme még önök által sem volt sohasem bemooszolható.

Ma, midőn fejlődés alatt áll és fél milliót meghaladó beruházást tesz a város, nem jó önöknek egy becsületes, tiszta kezű, sokat tapasztalt polgármester. Miért? Kérdem — talán attól félnék, hogy a város és nem az önök különleges érdekeit fogja szolgálni a polgármesteri székben? Megnyugtatom önöket, kiknek érdekei nagyon távol állnak a város érdekeitől, hogy alapos a rettegésük, mert dr. Varró László mindig és kizárólag csak is a város és annak polgárságának jól felfogott közérdekét fogja szolgálni — és sóha sem az önök különleges — s amazzal újabban mindig ellentétben álló érdekeit.

Egy aránylag gyerek embert jelöltek önök a polgármesteri székbe, hiszem hogy nem komolyan tették, de egész eljárásukból mindebben önökre ismerem.

Önöknek Incze Miklós kell polgármesternek — ki csak most fejezte be tanulmányait s a folyó év végeig az iktatásban gyakorolta magát a tek. vármegyén.

Ó kell önöknek, mert uincs más — de viszont Incze Miklós nem hisszük hogy megköszönje az önök szívességét.

Hogy ily fiatalon és minden gyakorlat nélkül pályázott ez állásra: ó tőle legalább

is szerénytelenség; de nem rójuk fel azért ezt neki, mert tudjuk, hogy nem jó számtából tette — csak az u. n. parterdek — helyesebben az önök egyéni érdeke és hiúsága kényszerítő hatása alatt tette meg ezen nagyon is merész lépést.

Mi szeretjük Incze Miklóst, jobb sorsra tartjuk érdemesnek s ép ezért sajnáljuk, hogy ily fiatalon eszközül engedi oda magát esetleges lejártas árán is; de azért Nagyenyeden polgármesternek ma egyedül dr. Varró Lászlót tartjuk alkalmasnak és hivatottnak.

Polgár.

J u t a l m a z á s o k. A nagyenyedi függetlenségi párt választmánya a napokban ülést tartott s azon a megüresedett nagyenyedi főszolgabírói állásra Fogarasi Albert sógorát Zalányi Farkas szolgabíró jelölte. Egyelőre csak azt jegyezzük meg, hogy a decemberben lefolyt tisztújításkor a párt még a verespataki járás főszolgabírói állására sem találta jónak Zalányit s ma már a nagyenyedire is alkalmas. Az így megüresedendő szolgabírói állás betöltése iránt nem intézkedtek — valószínűleg Fogarasi Albert serdülő fiának fogja fenntartani. Mert hát ez nem személyi érdek, nem is klikk érdek — az ország érdeke.

Figyelmeztetjük polgártársainkat, hogy dr. Varró László polgármester ellen néhány személyes ellensége br. Kemény Árpád főispán önméltóságának nevével korteskedik. Ne higgyenek nekik, mert szokásuk szerint most is hazudnak. Ez az egy elvük az, a melyet soha szegre nem akasztanak, a melyhez híven ragaszkodnak. E mellett csak egy van még, a melyhez ragaszkodnak, s mely éppen úgy jellemzi őket: hogy „Az adott szót nem kell megtartani”. Vármegyénk főispánja, ugyanis mint előkelő gondolkodású főúr, ugyanis mint főispán sokkal magasabban áll, mint hogy mindenféle ember bosszúvágyának és korteszélfájának eszközül adja magát. Olyanoknak, akik saját személyes érdekeik hajszolásában, mikor ez a közügy kárával járt, mindig utjokban látták dr. Varró László jellemes és erőlyes egyéniségét. Erőlködésük hajdörést fog szenvedni Nagyenyed város polgárainak okosságán, melyet tovább nem lehet félrevezetni olyan politikai jelszavak hangoztatásával, melyeknek ez érdek-hajhászó embereknél nem lehet és nincs is értéke.

Egy irat jelent meg a minap ezzel a címmel: „Ki legyen a polgármester?” A czélzata nyilvánvaló; el akarja kedvetleníteni, sőt keseríteni dr. Varró Lászlót, Nagyenyed város derék polgármesterét, hogy ury izlése megundorodjék attól az erőszakos hajszától, a melyet ellenségei a közéletre árasztanak gyűlölködésükben. Látták azt, hogy semmiféle mesterkedésük nem sikerült; Nagyenyed város polgárságának tekintélyes része, nem hallgatva semmiféle hazugságra, hanem a maga józan észére és becsületes érzésére: törhetetlenül ragaszkodik dr. Varró Lászlóhoz, az ő hivatalos működésével nemcsak teljesen meg van elégedve, hanem iránta a legnagyobb bizalommal viseltetik. Ebben a ragaszkodásban és bizalmában semmiféle firklámany meg nem ingatja városunk polgárságát. De legyenek meggyőződve, hogy dr. Varró László azon elhatározását sem, hogy néhány ember alattomos intrikája és szánalmas erőlködése dacára addig szolgálja szeretett szülővárosa ügyeit és érdekeit, a meddig eraje engedi s a polgárság bizalma támogatja. A mit a nevezett irat Incze Miklós vármegyei aljegyzőről mond, a kit akarata ellenére ellenfelétül erőszakoltak, arra nem szólnak semmit. Azt hisszük, magajrestelli legjobban.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 4 oldalon jelenik meg.**

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Baró Kemény Árpád főispán folyó hó 21-re rendkívüli közgyűlés összehívását rendelvén el, a rendkívüli közgyűlés tárgyainak előkészítése végett folyó hó 17-én délelőtt 10 órakor a vármegyeház kis üléstermében állandó választmányi ülést fog tartatni.

— **Alsófehér vármegye közigazgatási bizottsága** f. hó 9-dikén gyűlést tartott br. Kemény Árpád főispán elnökelete alatt. Fontosabb tárgyairól lapunk jövő számában referálunk.

— **A Prot. Nőegylet** f. hó 5-dikén tartott műsoros esteje szép számú közönség jelenlétében program szerint folyt le és igen szépen sikerült. Elvezetett hallgaita a közönség az iparos-dalárda szépen színezett dalait, Felmeri Sándor gyak. iskolai tanító ügyes szavalatát, Király Béla hagymásbodoni lelkes műveszi hegedűjátékát; de ezen kitűnő műkedvelőink bizonyára nem veszik tőlünk rossz néven, ha az est kiemelkedő pontjainul Váro Margit k. a. monologját és Inczedi Joksman Ödön vm. főjegyző hegedű kísérettel kombinált énekét említjük. Váro Margit k. a. kedvesen, találó színezéssel és biztossággal adta elő egy lányka izgatottságát, a ki vőlegénye levelét várja, s mikor egyik póstával nem érkezik, mindentele tragikus gondolat fogamzik meg lelkében; mikor pedig a következő póstával megerkezik a várva-várt level: mily gyorsan változik a szomorúság és kétségbeesés boruja a szívből fakadó jókedv napsugaras derűjévé. Inczedi Joksman Ödön, a mi művészetével már rég meghódította közönségünket, olyan hatással énekelt es játszott az általa mesterialien fegyelmezett zenekar kísérete mellett, mintha most akarván először kivívni a városi közönségünk lelkesedését és elragadtatását. A mi neki — bizonyosság a szünni nem akró üdvözlés és tapsvihár — tökéletesen sikerült is.

— **Kérelem az emberbarátokhoz.** Oly sokan folyamodtak a szegény tanulók közül segedelemért, hogy korlátozt jövedelmi forrásaink elégtelenek arra, hogy nagyobb részüknek elegendet tehessünk. Ezért kérjük mindazokat, akik viseltes ruhadarabokat ajándékozhatnak, sziveskedjenek azokat t. Bedő Dénes igazgatóhoz (a polg. leányiskola épületében) küldeni. A kik pénzt szánnak e célra, azt Török Bertalané elnökhöz (Szentkirály-utca 8.) sziveskedjenek küldeni. A karácsonyfára szánt gyömbölcs, csemege, sütemény f. hó 20-án délelőtt 10—12 óráig a szentkirályutcai fiúiskola emeletén levő nagyterembe küldendő. A karácsonyi ruhakiosztás ünnepélye f. hó 20-án d. u. 3 órakor ugyanitt lesz az egyleti közgyűlés keretében. — A nagyenyedi szegény tanulókat segélyező kőr elnöksége.

— **A Bethlen kollégium főgimnáziumának tornaköre** 1908. december hó 12-én (szombaton) a tornacsarnokban tánczczal egybekötött házi versenyt tart a következő műsorral: 1. Klapka-fűzér, zenére. 2. Magasugrás (verseny), alugrás. 3. Gyskorlatok a nyujtón. 4. Kombinált gyakorlatok lovon és bakkon. 5. Gyakorlatok a mászó kötélén. 6. Birkózás 7. Játék. — A verseny, mely körülbelül ötnegyed órát vesz igénybe, d. u. 5 órakor kezdődik, a táncz este 8 órától 12 óráig tart. A tánczrend egyik pontja a Kórmagyar lesz. Az idő megnyerése céljából a t. közönség pontos megjelenése ki-

vánatos. A versenyre és estélyre ugyanazon belépő-jegy érvényes, melynek ára személyenként 1 korona, kollégiumi és polgári iskolai növendékeknek 50 fillér. Felülfizetések költsönrel vétetnek. — A tiszta jövedelem az országos tornaverseny közös költségeinek pótlására fog fordítani. — Czukraszatról estére gondoskodva van.

— **Jégpálya megnyitás.** Pénteken megnyílik a kollégiumi jégpálya. A városi közönség használhatja d. e. 11—1-ig és d. u. 4—6 óráig. Belépődíj egyelőre 20 fillér.

— **Kellemes Sylvester estét** rendez a szegény tanulókat segélyező kör. Érdekes műsor, theastely, táncz jó cigányzene mellett fogja betölteni a muló év utolsó óráit és vidám hangulat köszönti a beálló új évet. Belépti díj 2 korona lesz.

— **Tánczvizsga.** Carbone János táncztanár, az Opera ny. első szólótánczosza f. hó 19-én (szombaton) tartja tanítványainak tánczvizsgáját a régi városháza disztermében. A kisebbeké d. u. 5—8-ig, a nagyobbaké este 8—11 óráig tart. A tánczvizsgát általános tánczmulatság követi. Belépődíj személyenként 2 korona. A derék mester érdekes bemutatóját ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Gyilkos feyencz.** A nagyenyedi feyintézetben f. hó 7-én gyilkossági kísérletet követett el egy feyencz, nevszerint Dopusán Nikuláj, ki most tölti négyesztendei rabságának utolsó évét. Dopusán a Goldsteinféle cipőgyárba van beosztva munkára s ott követte el gyilkos szándékát munkaközben, a mikor a vele szembe léülő cipőgyári alkalmazottat, Boga Lajos cipészt, egy bőrvágó késsel az állán és állkapcsán keresztül az arcz alsó részét mélyen és súlyosan megvágta. Ha Boga abban a pillanatban előre nem hajol, hát a nyakát vágja keresztül a gyilkos szándéku feyencz, ki most bűnhődésében is újabb jelet adta elvetemültségének és javithatatlanságának. Munkaközben történt összeszólalkozás előzte meg a gyilkossági kísérletet, mely jóval előbb volt és így a mitsem sejtő Bogát észrevétel nélkül támadta meg a feyencz. A szerencsétlen Bogát Winkler Albert dr. részesítette első segélyben. A szegény ember felgyógyulása több hétig tart, mely idő alatt feleségének és négy apró gyermekének nincs kenyérkeresője. A bűnügyi vizsgálat megindított.

— **Román tanszék a budapesti egyetemen.** A kultuszminisztérium körében komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy a budapesti egyetemen a román nyelv részére tanszékot állítsanak fel. Az új tanszékre, mint híresztelik, Lukácsiu László belényesi követet neveznék ki.

— **Kizárt gimnáziumi tanulók.** Súlyos feyelmű vétséget követett el nemrégiben az erzsebetvárosi (kisküküllőmegyei) állami főgimnázium öt román nemzetiségű növendéke. Bacila Aurél VI. osztályos, Avram János, Genie Vazul, Mitrea Mihály és Munthiu János VII. osztályos tanulók ugyan is folyó évi október hó 11-én éjjel Erzsebetvárosban több kisebb vendéglőben zajosan mulattak s vidám cigányzene mellett hangosan s zidalmazták a magyarokat. Majd éjjel után kikerültek a város piacára s itt belekötöttek egy békésen hazafele menő iparossgédbé. A kötekedésből verekedés lett s istenkáromlás és magyargyalázó szitkozások közt ütlegelni kezdték a fiatal iparost. Az utcai botrányra ekkor megjelent a czirkáló rendőr, de előbb ezzel is szembeálltak a nagyreményű csemeték s csak nagynehézzen sikerült a rendőrnek bekisérni

őket. A városi rendőrkapitány a duhajkodó diákokat közcsendháborításért egyenként három napi elzárásra és husz korona pénzbírságra ítélte s ezt az ítéletét másodfokon a vármegye alispánja is helybenhagyta. A rendőrkapitányság hivatalos átirata folytán az állami főgimnázium tanári kara október hó 20-án ítélezett az utcai botrányt okozott diákok felett, kik emellett — amint bebizonyult — a magyargyalázás bűnét is elkövettek és őket kizárta az intézetből. A tanári kar ítéletét, mint végső fórum, a napokban a vallás- és közoktatásügyi miniszter is jóváhagyta s így a kizáró ítélet jogerőssé vált.

— **Nyilvános köszönet.** A nagyenyedi Prot. Nők Szegényeket és Betegeket Segélyező Egyesületének a karácsonyi segélyezés költségeire dr. Müller Jenő ügyvéd úr 10 koronát adományozott, mely összegnek kézhez vételeit köszönettel igazolom. Zayzon János, pénztáros.

— **A szegény tanulókat segélyező kör meleg köszönetét** fejezem ki Tánge József kereskedő úrnak azon 25 korona adományért, melyet az ujevi üdvözetek megváltása czímen volt szíves küldeni. — A választmány nevében Török Bertalané elnök.

— **A balázsfalvi függetlenségi és 48-as fiókkör** 1908. év december hó 12-én szombaton Balázsfalván az Univer szálloda termében saját pénztára javára tánczalkalmát rendez. Fővédnök: Báró Kemény Árpád. Védnökök: Báró Bánffy Ferencz, Báró Bánffy Kázmír, Gáspár János, Gróf Teleki Árvéd, Báró Wesselényi Ferencz dr. Elnök: Bójthe Kálmán. Műsor 1. Felolvasás, tartja: Fogarasi Albert ny. főgimnáziumi tanár. 2. Melodráma: „Vár és Kunyhó”. Br. Eötvös Józseftől, zenéjét írta Staab Lénárd. Előadja Biró Sámuelné, zongorán kíséri Bretter Dániel 3. Monolog: „Menyegző után”. Irta: Hajdu Miklós. Előadja Rónai Mira. 4. A „Húnok”-ból hegedű duo. Dr. Rohonczy Béláné úrnő zongorajátéka mellett előadják: Volny József és Kovács Kelemen. 5. Szavaltat: „Rákóczi Ferencz”. Irta: Fejes István. Előadja Balássy Gyula. 6. „János Vitéz”-ből „Rózsa és Bagó” dal, éneklők: Biró Sámuel és Jégh Károly, zongorán kíséri Bretter Dániel. 7. Szavaltat: „A vak”. Irta: Szabó Jenő. Előadja Enyedy Jenő. 8. Férfi négyes. Farkas Károly vezetése mellett előadják: Biró Sámuel, Mendl Jakab, Lakatos Albert és Ungár Gyula.

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsió után is és ez a megkönnyebbülés napról-napra növekedik.

Ezen és ezen tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Épp ily szembe-ötölő javulás az általános egészséget illetőleg.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjégyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Étvágy és álom

visszater, s az emésztés javul. Próbálja meg és még fog erről győződni.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

— **A tüdővész pusztítása hazánkban.** A belügyminiszter jelentése szerint 1908. július hóban tüdővészben 5701 egyén halt meg. Ebből megyénkben 40 egyén hal el tüdővészben.

— **Aki sikerrel akar hirdetni,** forduljon az „Általános Tudósító” (Leopold Gyula) hirdetési osztályához, Budapest, VII., Erzsebet-körút 41., ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnék. Több mint 200 naptár kizárólagos képvisellete, vidéki lapok központi hirdetési osztálya, számos hírlap kizárólagos kezelője. Diszes újságkatalogus, képes naptárjegyzék és minden felvilágosítás a t. cz. hirdetőknél díj nélkül.

Nyílt-tér.*

Az „Alsófehér” december 6-ról 97. szám alatt kiadott lapja hírek rovatában közölt avatlatlan tollú, és talán kissé rossz akaratú, az ítélet indokolása nélkül csonka elme-futtatásra megjegyzem, hogy bármely ítélet, nem ideitlen és időmtalan hírlapi cikkel, hanem felebbe essel szokot megamadtatni. Egyebant a kérdéses ügy a kir. járásbíró-sághoz van áttéve, tehát semmi jogsérelem nem történt.

Az olvasó közönség tájékoztatására megemlítem, hogy az október havi lakber visszafizetésére kötelezett háztulajdonos, irásos okmány és tanubizonyitek szerint két bérletől, tehát kétszeresen vette fel az október havi házbért, amint azt a gunytagyává tett ítélet indokolja.

Elvégeztem.

Kelt Nagyenyeden, 1908. december 7-én.

Papp Ferencz,
községbíró.

228 1—1

* Ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Sz. 1439—1908. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvények 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1907. évi Th. 386/2. sz. végzése következtében dr. Garda Kálmán ügyvéd által képviselt a nagyenyedi fogyasztási és értékesítő szövetséget javára 173 kor. 46 fill. s jár. erejéig 1908. évi szeptember hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül és lefoglalt és 1564 kor. becsült követendő ingóságok, u. m.: házi butorok, 8 malacz, 3 disznó stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. bíróság 1907. évi Th. 386/4 számú. végzése folytán 173 kor. 46 fill. tőkekövetelés, ennek 1907. évi július hó 30. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig Nagyenyeden az alperes lakásán leendő megtartására 1908. évi december hó 12-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyeden, 1908. évi november hó 10-én.

Gajszágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

227 1—1

Zene-tanítás.

Alapos zene-tanítást elvállalok, konzervatóriumra előkészítek és kiképezek növendékeket minden létező hangszereken, u. m. hegedű, czimbalom, zongora, tárogató, fuvola, czipora, gitár és az összes vonós-, fuvó-, ütő- stb. hangszereken. Tanítás a Főtéren levő Tűzoltó zeneteremben, kívánatra háznál is. Továbbá elvállalom zongorák hangolását és javítását jutányosan, jótállás mellett.

A helybeli és vidéki n. é. közönség szíves pártfogását kéri mély tisztelettel

176 20—

Zemán Venczel,a nagyenyedi Ó. T. E. karmestere.
Lakás: Fürdő-utca 14. szám.

Hajdu Albert
kályhakészítő, Nagyenyed.
Raktár: Főter.
Műhely és lakás Felszeg-utca 7.

Szíves tudomására hozom a helyi és vidéki közönségnek, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő **kályhara**ktárt nyitottam.

Raktáron tartom a saját készítésű, valamint idegen de hazai gyártmányú igen szép kályháimat, melyeket a n. é. közönség bármikor megtekinthet. Elvállalok minden e szakmába vágó munkálatokat pontos kiszolgálás mellett és jutányos árban.

Vidéki munkákat a lehető legolcsóbb árban vállalok.

A mélyen tisztelt vevőközönség b. pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

101 49—52

Hajdu Albert.

Hegyi János
műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN, Tövis-utca 19.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanyosengők, telefon és villámhárítók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását a gyári árban való újonnan beszerzését, végre mindennemű gőzcséplők, motorok, szivattyúk és szivattyuskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan acélfejű ekéimet és vasboronáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetazókat kicserélek, vagy kivánság szerint átalakítok.

Szakmámba vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálók Beesés pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

HEGYI JÁNOS,

műlakatos és gépjavitó műhelye

89—104

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t. Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.	
Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.	Vásárol és elad értékpapírokat.
Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.	Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.	Allandó betétet 5% kamatláb mellett fogad el.
Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig.	Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

forduljon minden érdeklődő,
ki súlyt fektet I. fajtízta anyagra.

Fischer és Társai.
 faiskolák és szőlőültvénytelepek.

391 88—104

Marosujvári Takarékpénztár Részvénytársaság
MAROSUJVART.
 Alaptőke 200,000 kor. Tartalékalap 22,000 kor.

Betéteket elfogad: betétkönyvecskére, vagy folyószámlára szeptember hó 1-től kezdve 5 1/2%-os kamat mellett, részvényesek betétei után 6% kamatot fizet, és az új részvényekre történt befizetések után is.

Saját részvényeket 110 kor. árfolyamon, részvényeseknek 105 koronaért, minden régi 2 részvény után 1 drbot.

Nyitva [hétköznapokon délelőtt 9—12-ig és délután 3—5 óráig.]
Telefon 5. szám. Telefonbeszélgetés Alsó-Fehér vármegyében ingyen.

Leszámitol váltókat. **Törlesztéses** kölcsönöket ad. **Bevált** értékpapír részvényeket.

Vesz és ad értékpapírokat. **Fizetéseket** teljesít bel és külföldön.

181 22—